

LINDÅS KOMMUNE

ADMINISTRASJONEN

INNSPEL TIL KOMMUNEPLANEN SIN SAMFUNNSDEL

23. februar 2017

Innhald

Innleiing og metode	3
Temaoversikt	4
Tema 1: Regionsenterutvikling	5
Tema 2: Industri og næring	6
Tema 3: Attraktive nærmiljø	7
Tema 4: Klima og miljø	8
Tema 5: Livsmeistring og fellesskap	9
Tema 6: Kommunale tenester	10
Tema 7: Samfunnstryggleik og beredskap	11

Innleiing og metode

Prosess og metode

Tidleg i januar 2017 blei det sendt ut eit arbeidshefte til alle avdelingar i organisasjonen. Oppdraget var å gjennomføre avdelingsvise arbeidssamlingar for å kome med faglege innspel til kommuneplanen sin samfunnsdel. Det var lagt opp til oppgåver på kvart av dei åtte hovudtema, og avdelingane har prioritert tema som er mest fagleg relevant.

Proessen i avdelingane blei gjennomført i løpet av januar og det kom innspel frå 33 avdelingar fordelt på sektorar og stab.

Innspela frå avdelingane blei vurdert i prosjektgruppa i slutten av januar og hovudtrekka blei drøfta i administrativ styringsgruppe 10. februar. Ei av øvingane var å utarbeide overordna mål og strategiske val basert på alle dei innkomne innspela. Prosjektgruppa og rådmannen har jobba vidare med dokumentet, som inneheld framlegg til mål og strategiar for kommuneplanen sin samfunnsdel. I arbeidsprosessen har organisasjonen jobba med åtte hovudtema.

I dette dokumentet har vi lagt inn mål og strategiar for sju hovudtema. Kultur og frivillig arbeid er ikkje eit eige tema, men lagt inn som viktige strategiar under andre tema i dokumentet.

Mål og strategiar

Gjennom den administrative prosessen har det kome inn mange gode og konkrete forslag til korleis samfunnet og organisasjonen kan utvikle seg. I kommuneplanen sin samfunnsdel er det viktig å leggje inn dei overordna prioriteringane og vegvala som skal prege samfunnsutviklinga. Det betyr at noko vil bli valt bort.

Måla må vere overordna og strategiane må vere tydelege vegval som er mogleg å følgje opp. Mål og strategiar i samfunnsdelen skal også danne grunnlag for underordna planar.

Måla er startar med «Vi vil/skal...», og er merka med denne blå skrifta.

Strategiane startar med «Dette skal vi få til ved å...», og er merka med denne svarte skrifta.

Tema i administrasjonen sitt innspel

1. Regionsenterutvikling

2. Industri og næring

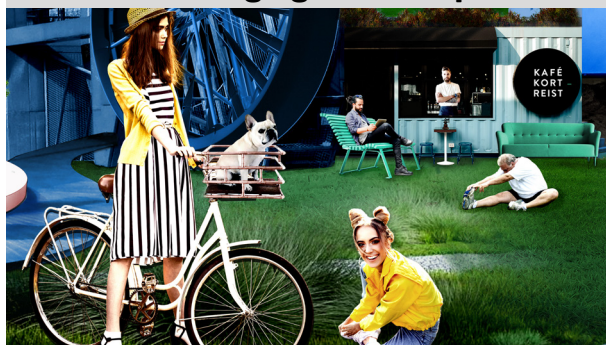
3. Attraktive nærmiljø

4. Klima og miljø

5. Livsmeistring og fellesskap

6. Kommunale tenester

7. Samfunnstryggleik og beredskap

1. Regionsenterutvikling

Knarvik er eit kommune- og regionsenter, og eit knutepunkt for kommunane i Nordhordland. Store delar av Nordhordland ligg innanfor ein times køyring frå Knarvik sentrum. I tillegg til service og tenesteyting, er fleire regionale funksjonar lokalisert i Knarvik, til dømes legevakt og vidaregåande skule.

Knarvik er i endring, og det er planlagt å bygge ein by. I Knarvik sentrum blir det lagt opp til omfattande utbygging og utvikling, mellom anna 2000 nye bueiningar, nye møteplassar, betre kollektivdekning, effektive parkeringsløyisingar og meir handel, service og næring. Knarvik er også valt ut som regionalt senter i Hordaland, og samspelet med Bergen og dei andre regionane er viktig. Det er viktig å sjå utviklinga av Knarvik sentrum og omland i ein samanheng, slik at ein sikrar regionsenteret si rolle både til Bergen og til distrikta ute i regionen.

Frå 2020 blir Knarvik også kommunesenter for den nye kommunen og då er det viktig å planlegge Knarvik-området med Meland og Radøy i ein heilskap.

- Kva er viktig for å få til ei framtidsretta og god utvikling av regionsenteret?
- Kva kan kommunen gjere for å legge til rette for ei best mulig utvikling?

MÅL OG STRATEGIAR

Vi vil at regionsenteret skal vere ein attraktiv og levande by der folk bur, arbeider og opplever

Dette skal vi få til ved å:

- utvikle regionale arenaer og møteplassar for kultur, aktivitet, oppleving og rekreasjon
- sikre betre tilgang til aktivitetar langs kysten
- satse på bustadbygging i sentrum for ulike behov og aldersgrupper.
- ta vare på grøntområda i og rundt sentrum
- legge til rette for off. og privat tenesteyting i Knarvik sentrum og omland
- flytte E39 utanfor Knarvik sentrum og sikre at biltrafikken blir minst mulig synleg i bybildet
- samle sentrale offentlege tilbod sentralt i Knarvik, og sikre ulike offentlege tenester som har eit naturleg regionalt nedslagsfelt
- sikre offentleg areal for framtidig vekst og bygge ut sosial infrastruktur som støttar veksten
- utvikle samanhengande gang- og sykkelvegaksar i sentrumsområdet

Vi vil at regionsenteret skal vere eit regionalt knutepunkt for samferdsel, kollektiv og utvikling

Dette skal vi få til ved å:

- utvikle Knarvik som eit regionalt knutepunkt for samferdsel og kollektiv transport
- sikre gode parkeringsmuligheiter i og rundt Knarvik, og ha enkel kopling til kollektivtransport
- arbeide for å etablere raske og enkle kollektivalternativ mellom regionsenter og Bergen
- arbeide for å etablere gode transportårer og kollektivtilbod mellom regionsenter og distrikta.

2. Industri og næring

Lindås har bygd opp ein sterk industri rundt aktiviteten på Mongstad. Oljeraffineriet og baseaktiviteten på Mongstad sør er lokomotiva i næringslivet og bidrar med mange direkte og indirekte arbeidsplassar i kommunen og regionen.

Det å vidareutvikle Mongstad som eit industrielt knutepunkt er viktig, i tillegg til å utvikle Knarvik som handelssentrum. Lindås bør også kunne bruke nærleiken til Bergen i større grad for å tiltrekke seg arbeidsplassar og kompetanse. Det er viktig at Lindås utnyttar dei fortrinna ein har rundt Mongstad og Knarvik, i tillegg til å bygge ut gode bustadområder som gjer at folk ønskjer å bu og arbeide i kommunen.

Eit godt utvikla vegnett og tilrettelagt infrastruktur, både internt i regionen og mot Bergen, er også viktig for å sikre framtidig næringsutvikling.

- Kva skal til for at kommunen blir ein attraktiv kommune for industri og næring?
- Korleis utvikle eit meir mangfaldig næringsliv?

MÅL OG STRATEGIAR

Vi vil at kommunen skal vere ein attraktiv kommune for industri, næring og innovasjon

Dette skal vi få til ved å:

- utvikle Mongstad og Knarvik som knutepunkt for næringsutvikling
- samle arealintensiv næring langs hovudfartsårene E39 og FV57
- bruke sjøen og kystlina i større grad til næringsretta aktivitet
- sikre utbygging av grunnleggjande infrastruktur og ha klar byggeklare tomter for næring
- jobbe aktivt mot sentrale mynde for å sikre effektive og raske (hovud)transportårer
- støtte opp om dei som satsar på nye idear og nye verksemder (gründarar)
- utvikle meir effektive forvaltningsprosessar i kommunen

3. Attraktive nærmiljø

Lindås kommune har hatt ein jamn befolkningsauke dei siste åra, og det er venta at veksten i regionen vil halde fram. Eit godt nærmiljø er viktig for helse og trivsel. Mange faktorar er med på å påverke eit nærmiljø. For å skape gode nærmiljø, er det viktig med varierte arbeidsplassar, gode skular og barnehagar, arenaer for kultur og idrett og andre nødvendige tenester. Det er også viktig å ha gode møteplassar som innbyr til aktivitet og samvær, og gjer at folk kjenner at dei høyrer til.

- Kva assosierer du med eit attraktivt nærmiljø?
- Kva type nærmiljø skal vi ha i Lindås kommune? Kva for tilbod og kvalitetar vil du ha i ditt nærmiljø?

MÅL OG STRATEGIAR

Vi vil ha heilskaplege, trygge og aktive nærmiljø som fremjar god helse

Dette skal vi få til ved å:

- konsentrere nye bustadområder rundt regionsenteret og dei definerte nærsentra, og i nærleik til skule, barnehage, fritids- og servicetilbod
- leggje til rette for møteplassar og uterom som sikrar fellesskap, aktivitetar, leik og sosialt samvær
- sikre heilskapleg utbygging av gang- og sykkelveggar frå bustadområder til skular og andre aktivitetar i nærmiljøa.
- sikre variert bustadbygging til folk i ulike livsfasar
- leggje til rette for at bumiljøa har områder kor alle kan vere i aktivitet
- bruke natur og friområde som ein kvalitet i og rundt bumiljøa.
- etablere arenaer for kultur, idrett og fritid som når alle aldersgrupper
- ha eit breiare kultur- og fritidstilbod som stimulerer til at fleire kan delta

4. Klima og miljø

Klimaet er i endring, og Lindås kommune vert også råka av eit varmare og våtare klima med ekstremver. Den mest kostbare forma er truleg nedbør. Mykje nedbør over tid gir auka risiko for flaum og ras, som kan få konsekvensar for heimane våre, naturressursar og landbruksnæringa.

Noreg har som mål å redusere utslepp av klimagassar. Hordaland har størst utslepp av klimagassar av alle fylka i Noreg. Ein stor del av utsleppa kjem frå kvotepliktig sektor, til dømes frå raffineriet til Statoil Mongstad. Sidan 1990 har klimagassutslepp frå transportsektoren auka med 27 prosent.

- Korleis få til større reduksjon av klimagassutslepp?
- Kva kan kommunen bidra med for å betre miljøet, redusere utslepp og redusere energibruk?

MÅL OG STRATEGIAR

Vi vil bidra til å utvikle eit samfunn som er meir miljøvennleg og energieffektivt

Dette skal vi få til ved å:

- legge til rette for auka gjenvinning
- sette krav til energieffektive løysingar og bruk av fornybare energikjelder i reguleringsplanar, og i kommunen sine eigne investeringsprosjekt
- utvikle nødvendig infrastruktur for at fleire kan nytte miljøvennlig transportmiddel
- engasjere barn og ungdom i arbeidet med å bevisstgjere innbyggjarane

Vi vil ha ei samfunnsutvikling som er berekraftig og tilpassa klimaendringane

Dette skal vi få til ved å:

- legge til rette buområder og aktivitetar som sikrar redusert behov for lokaltransport
- ha auka fortetting i regionsenter og nærsentra
- bygge ut infrastruktur som stimulerer dei som kan gå og sykle
- sikre eksisterande og nye buområde og infrastruktur mot konsekvensar av klimaendringar
- ha tydelige miljø- og klimakrav i all planlegging

Vi vil at kommunen skal gå framfor som eit godt eksempel for å skape eit miljøvennleg og energieffektivt samfunn.

Dette skal vi få til ved å:

- legge til rette for at tilsette vel miljøvennlege transportløysingar og kollektivtransport
- velje miljøvennlege transportløysingar i kommunale tenester
- energieffektivisere kommunale bygg og anlegg
- bruke miljøvennlege materialar og energieffektive system i alle nybygg

5. Livsmeistring og fellesskap

God helse og livskvalitet er ein avgjerande faktor for deltaking i samfunnet, både i barnehage, skule, arbeidsliv og i kvardagen. Som kommune skal vi bidra til å bygge eit samfunn som fremjar god helse og god livskvalitet. Det betyr at den einskilde innbyggjar får utvikle seg positivt og nytte dei ressursar, evner og moglegheiter han eller ho har for å meistre livet.

For å sikre at folk føler meistring, er det viktig å oppleve at ein er inkludert i lokalsamfunnet. Inkludering handlar om å ta del i fellesskapet, uavhengig av bakgrunn. Det handlar om relasjonar og sosialt fellesskap mellom menneske og at vi skal kjenna tilhøring og mening.

- Korleis utvikle eit samfunn som fremjar god helse og livskvalitet?
- Korleis kan Lindås kommune bidra til å sikre deltaking og inkludering av alle?

MÅL OG STRATEGIAR

Vi vil at innbyggjarane i Lindås kommune skal ha god helse, oppleve god livskvalitet og meistre eigen kvardag

Dette skal vi få til ved å:

- at alle born og unge skal ha tilgang på gode tilbod og tenester, og ha høve til å delta og bruke evnene sine uavhengig av sosial, økonomisk og etnisk bakgrunn
- ha eit system som fangar opp dei som har ein risiko for å falle utanfor samfunns- og arbeidslivet
- bidra til høg yrkesdeltaking og legge til rette for meningsfylte aktivitetar
- gi alle føresetnadar for å delta aktivt i samfunnet
- sikre at alle har like moglegheiter til å delta på kultur-, aktivitets- og fritidstilbod
- utvikle nærmiljø som sikrar at alle kan delta i idrett og ulike aktivitetar
- etablere arenaer og møteplassar der alle har moglegheit til å delta og høyre til
- engasjere frivillige meir aktivt til å etablere arenaer for sosialt fellesskap og deltaking
- fremje gode levevanar og styrke førebyggjande arbeid i alle sektorar
- gi alle ein føresetnad til å bu heime lengst mulig og meistre eigen kvardag
- legge til rette for at flest mogleg av innbyggjarane kan eige sin eigen bustad
- vere leiande innan omsorgsteknologi, kvardagsrehabilitering og bustadtilpassing

6. Kommunale tenester

Lindås kommune er ein samfunnsutviklar og ein forvaltningsorganisasjon, som arbeider for å gi innbyggjarane tenester med god og riktig kvalitet. Befolkningsvekst i alle aldersgrupper vil påverke fleire av kommunen sine tilbod og tenester i framtida, og behova til ulike brukarar vil endre seg. Behovet for nye investeringar og nye satsingar vil kome. Ny teknologi vil også påverke tenesteutviklinga dei neste åra, og her er omsorgsteknologi eit godt døme. I tillegg må kommunen legge til rette for meir sjølvbetening, slik at kundar og brukarar løyser fleire av sine behov sjølv. Som organisasjon er det viktig å fokusere enno meir på behova til kunden/brukaren, og ha effektive arbeidsprosessar internt som løyser kunden sine reelle behov på beste måte. Dette vil krevje meir samhandling og tverrfagleg samarbeid.

I åra framover skal Lindås kommune også bygge ein ny organisasjon saman med to andre kommunar, samtidig som dei eksisterande organisasjonane er i drift. Frå 2020 blir Lindås ein del av ein større kommune på nærare 30.000 innbyggjarar.

- Korleis skal kommunen utvikle sine tenester i framtida?
- Korleis utvikle kommuneorganisasjonen slik at vi møter behov og endringar i samfunnet?

MÅL OG STRATEGIAR

Vi vil at innbyggjarane i Lindås kommune skal bli sikra framtidsretta tenester av riktig kvalitet, basert på dei behova dei har

Dette skal vi få til ved å:

- ha kunnskap om og forstå innbyggjarane sine behov
- involvere innbyggjarane i utviklinga av tenestene
- bruke ny teknologi og innovative løysingar i tenesteutviklinga
- utvikle kanalar og verktøy som sikrar god kommunikasjon og samhandling med innbyggjarane
- satse på digitale løysingar og tenester som legg opp til sjølvbetening
- utvikle arbeidsprosessar som er tilpassa innbyggjarane sine behov
- vidareutvikle kommunen som ein lærande organisasjon

Vi vil at Lindås kommune skal vere ein attraktiv, inkluderande og føretrekt arbeidsplass

Dette skal vi få til ved å:

- sikre at medarbeidarar og leiarar tar ei aktiv rolle i utvikling av kommunen sine tenester
- tiltrekke, halde på og vidareutvikle tilsette som det til ein kvar tid er behov for
- ha systematisk kompetanseutvikling for å løyse nye behov og oppgåver
- sikre eit trygt arbeidsmiljø med meningsfylte og helsefremjande arbeidsoppgåver.

Vi vil ha ei berekraftig økonomisk utvikling som sikrar handlingsrom til strategisk utvikling av kommunen

Dette skal vi få til ved å:

- sikre langsiktig planlegging av drifts- og investeringsnivå innanfor tilgjengelege økonomiske rammer
- tilpasse driftsnivå for å skape rom for strategiske investeringar og satsingar

7. Samfunnstryggleik og beredskap

Kommunen har eit ansvar for å sikre at innbyggjarane har ein sikker og trygg kvardag. Under kriser og katastrofar må kommunen kunne setje i verk tiltak for å verne innbyggjarane og oppretthalde viktige samfunnsfunksjonar. For å få til dette, skal kommunen jobbe heilskapleg og systematisk med samfunnstryggleik og beredskap, på tvers av sektorar i kommunen.

For å sikre god samfunnstryggleik og beredskap er det viktig at kommunen har oversikt over kva type hendingar som kan skje i kommunen. Ei slik oversikt skal gjennomførast med ei risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse), slik at ein får oversikt over kva risiko det til dømes er for ras, flaum, epidemiar, sjukdomar, trafikkulykker, svikt i kritisk infrastruktur, atomulykker, stråling og forureining.

For dei områda det er høgast risiko, må kommunen ha særskilte beredskapsplanar for å sikre tryggleiken om det skulle skje noko. For kommunen er det viktig å ha oversikt over kva hendingar som kan hindre at kommunen kan levere sine tenester til innbyggjarane, til dømes helsetenester, opplæring og vassforsyning. Det er også viktig for kommunen å ha eit apparat som kan handtere akutte kriser og situasjonar.

- Kva er viktig for å skape eit trygt og sikkert samfunn?
- Korleis skal kommunen sikre at innbyggjarar og andre har ein trygg kvardag?

MÅL OG STRATEGIAR

Vi skal ivareta innbyggjarane sin sikkerheit og tryggleik, med sikte på å redusere risiko for tap av liv eller skade på helse, miljø, materielle verdiar og kritisk infrastruktur.

Dette skal vi få til ved å:

- jobbe systematisk og heilskapleg med samfunnstryggleik i samfunnet generelt og på tvers av sektorar/tenestedområder i kommunen
- sikre tilgang på nødvendige ressursar i samarbeid med relevante beredskapsaktørar

Vi skal sikre liv, helse, materielle verdiar, miljø, kritisk infrastruktur ved uønska hendingar

Dette skal vi få til ved å:

- jobbe systematisk og heilskapleg for å vere organisert og dimensjonert i samsvar med lokal risiko (ROS), lover og forskrifter.
- oppretthalde beredskap og evna til å handtere uønska hendingar i heile kommunen på alle nivå
- etablere system for å oppretthalde kommunal tenesteyting ved uønska hendingar

